

Om fler kvinnor fås att välja en utbildning inom STEM-områdena (vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik) kommer det att ha en positiv inverkan på den ekonomiska tillväxten i EU. Trots goda sysselsättningsmöjligheter och mycket produktiva jobb inom detta område är det dock för närvarande en liten andel kvinnor som studerar och examineras inom STEM-ämnena (1).

I en studie från Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) om "ekonomiska fördelar med jämställdhet" framförs starka nya bevis för de positiva effekterna av att öka jämställdheten inom utbildning i utvecklade länder.

Om man minskar könsklyftan inom STEM-utbildningen kan detta leda till ekonomisk tillväxt

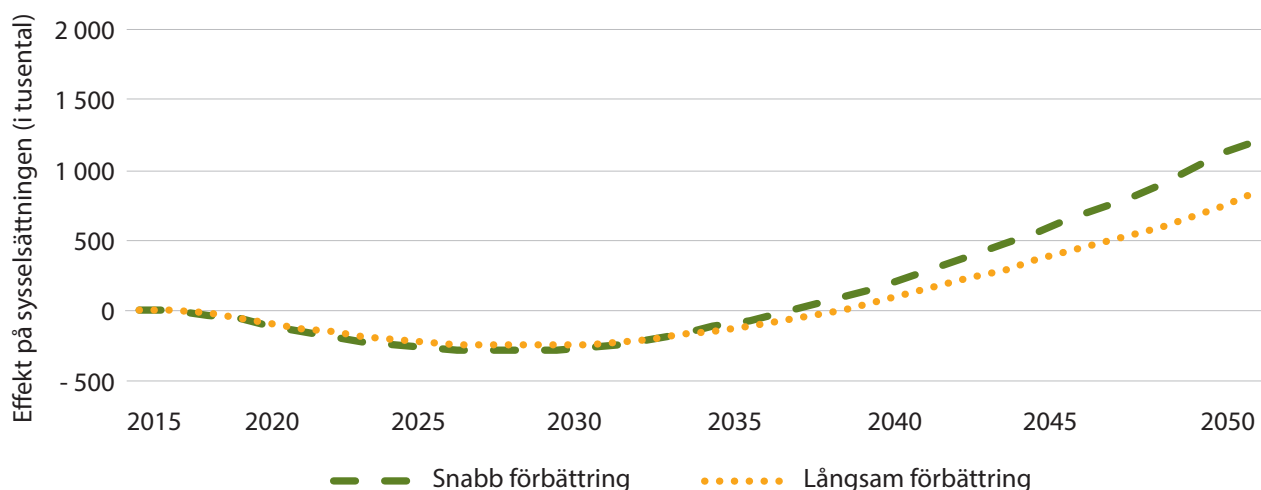
Jämställdhetsåtgärder som t.ex. avlägsnande av könsstereotyper inom utbildning, insatser som riktas till flickor och kvinnor för att höja medvetenheten om och främja STEM-ämnena samt karriärvägledning för att uppmuntra flickor att överväga att studera inom områden som domineras av män och pojkar istället för områden som domineras av kvinnor, kommer sannolikt att resultera i ett större antal kvinnor som examineras inom STEM-ämnena. Dessa åtgärder kan i sin tur uppmuntra fler kvinnor att ta jobb till följd av goda anställningsutsikter inom STEM-området för närvarande och i framtiden. Samtidigt skulle en ökning

av STEM-sysselsättningen bidra till att minska bristen på arbetskraft och befintliga flaskhalsar på arbetsmarknaden.

Att komma till rätta med könsklyftan inom STEM-området kan leda till ytterligare 1,2 miljoner arbetstillfällen.

Att komma till rätta med könsklyftan inom STEM-utbildningen skulle ha en positiv inverkan på sysselsättningen. Den totala sysselsättningen i EU skulle öka med 850 000 till 1 200 000 år 2050. Dessa arbetstillfällen förutspås främst

Figur 1. Effekten på sysselsättningen av att få bort könsklyftan inom STEM

(1) Studien fokuserade på könsklyftan inom datavetenskap och ingenjörsvetenskap, eftersom antalet kvinnor inom dessa områden är särskilt låg jämfört med män. Inom matematik är bevisen på en könsklyfta avseende deltagandet mer osäker i EU-medlemsstaterna.

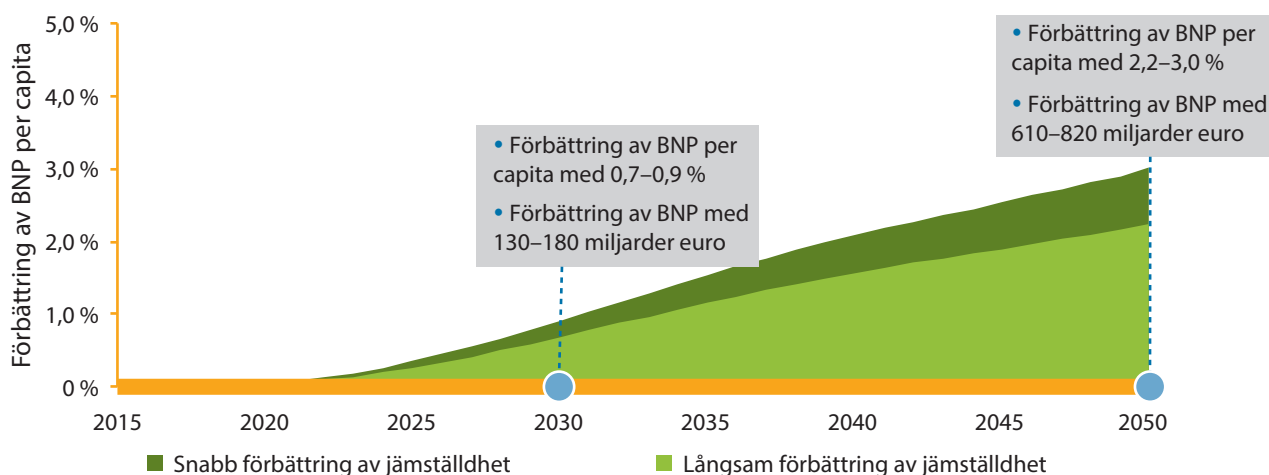

på lång sikt, eftersom sysselsättningsgraden kommer att öka först när fler kvinnor som studerar STEM avslutar sin utbildning.

De nya jobben kommer sannolikt att vara mycket produktiva, eftersom kvinnor som examineras från STEM ofta går vidare till tjänster med högt mervärde inom sektorer som t.ex. information och kommunikation eller finansiella tjänster och företagstjänster.

Att öka kvinnors deltagande inom STEM-ämnen kommer att ha en stark positiv BNP-påverkan på EU-nivå. Att komma till rätta med könsklyftan inom STEM skulle bidra till en ökning av EU:s BNP per capita med 0,7–0,9 procent år 2030. Fram till år 2050 är ökningen mellan 2,2 procent och 3,0 procent. I monetära termer leder minskningen av STEM-klyftan till en förbättring av BNP med 610–820 miljarder euro år 2050.

Figur 2. Effekten på BNP per capita av att komma till rätta med könsklyftan inom STEM

En större STEM-arbetskraftsreserv förväntas vara mer produktiv, öka ekonomins potentiella produktionskapacitet och skapa en ökning av BNP per capita.

En högre produktivitet inom STEM-jobben kommer sannolikt att leda till högre löner (Europaparlamentet, 2015). Anmärkningsvärt nog visar studien att könsklyftan inom löner har försvunnit år 2050. Antalet kvinnor som examineras inom STEM-ämnen ökar, och på grund av deras högre utbildningsnivå och karriärval inom sektorer med högre löner kommer kvinnor att få en gradvis ökning av medelinkomsterna och nå paritet med lönerna för män år 2050.

Förbättrad jämställdhet inom STEM-utbildning kan förbättra EU-ekonomins långsiktiga konkurrenskraft.

I studien förutspås att kvinnor kommer att bli mer produktiva på grund av högre STEM-kvalifikationer, vilket bidrar till den smarta tillväxten som planeras i Europa 2020-strategin. EU-ekonomins konkurrenskraft förväntas också dra nytta av ökad sysselsättning för kvinnor inom STEM-områdena. År 2050 beräknas exporten öka med cirka 0,7 procent medan importen förväntas minska med upp till 1,2 procent, vilket leder till en förbättrad handelsbalans.

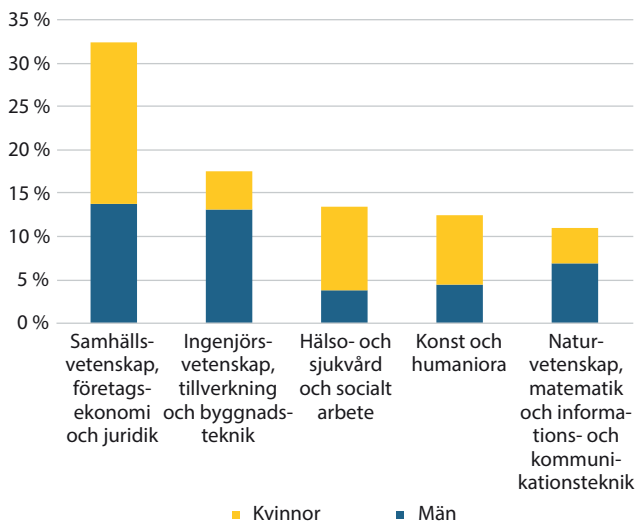
Varför har könsklyftan inom STEM betydelse?

Trots den större andelen kvinnor som får högre utbildningskvalifikationer fortsätter ojämlikheten och könsklyftorna när det gäller de ämnen och studieområden som valts. Enligt data från Eurostat tog kvinnor 2014 främst examen inom hälso- och sjukvård och socialt arbete, humaniora och konst, tillsammans med samhällsvetenskap,

företagsekonomi och juridik. Män studerade däremot ofta inom ingenjörsvetenskap, tillverkning och byggnadsrelaterade områden, följt av teknik, naturvetenskap och matematik. Även om det totala antalet studenter inom STEM steg mellan 2003 och 2013, var könsklyftan konstant under hela denna period.

De största könsklyftorna inom utbildning hittar man inom STEM-ämnena.

Figur 3. Fördelning mellan högskoleelever efter område och kön, EU-28, 2014 (%) ⁽²⁾

Källa: Eurostat (educ_uoe_enrt03).

Stoppa den ihållande trenden med underrepresentation av kvinnor bland STEM-universitetsstudier och akademiker av följande skäl:

1. Öka arbetskraften inom STEM-områdena

En stor majoritet av medlemsstaterna har haft allvarliga svårigheter med att rekrytera kvalificerad arbetskraft inom STEM-områdena, särskilt inom teknik och it. Tjugoen medlemsstater rapporterar svårigheter att hitta yrkesfolk inom naturvetenskap och ingenjörsvetenskap och 20 rapporterar samma problem med att hitta it-utbildade (Attstroem et al., 2014). I t.ex. Storbritannien har mer än 40 procent av de lediga platserna (dubbelt så mycket som landets genomsnitt) inom STEM varit svåra att tillsätta på grund av brist på sökande.

Uppskattningar visar att 7 miljoner nya jobb inom STEM-områdena kommer att vara tillgängliga i EU fram till 2025 (Europaparlamentet, 2015).

Denna tendens kommer sannolikt att fortsätta: arbetsmöjligheterna för ingenjörer och it-specialister förväntas stiga och överstiga många andra yrken. Medan nivån på sysselsättningstillväxten inom läkemedelssektorn förväntas vara oförändrad mellan 2013 och 2025, förväntas t.ex. sysselsättningen inom datavetenskap öka under samma period med 8 procent (Europaparlamentet, 2015). STEM-yrkesverksamma i EU drabbas till stor del inte alls av arbetslöshet och har betydligt högre löner (Europaparlamentet, 2015).

2. Öka kvinnors tillgång till välbetalda jobb

För närvarande upprätthåller sociala, kulturella, ekonomiska, utbildningsmässiga och institutionella faktorer den kvarstående könssegregeringen inom olika studieområden. Stereotypa könsmonster inom utbildning, könsskillnader vid utbildningsval och brist på kvinnliga förebilder är stora problem som bidrar till den låga andelen kvinnor som examineras inom STEM-ämnen.

På individnivå kan färre kvinnor inom STEM-studier leda till sämre sysselsättningsutsikter och lägre arbetsinkomster, vilket slutligen resulterar i lägre ekonomiskt oberoende för kvinnor. Det beror på att STEM-relaterade områden har vuxit mycket snabbare än andra och har betydligt högre löner (Europaparlamentet, 2015).

Studien visar att en minskning av könsklyftan inom STEM-utbildningsområden kan bidra till att minska flaskhalsarna på arbetsmarknaden, öka sysselsättningen och produktiviteten och minska den yrkesmässiga segregeringen. I slutändan skulle detta främja ekonomisk tillväxt genom både högre produktivitet och ökat deltagande på arbetsmarknaden.

Referenser

Attstroem, K. et al (2014), "Mapping and analysing bottleneck vacancies in EU labour markets", rapport till Europeiska kommissionen, Ramboll/Erasmus School of Economics.

Europaparlamentet (2015), "Encouraging STEM studies for the labour market".

⁽²⁾ Observera: De nämnda siffrorna är de senaste uppgifterna från Eurostat vid tidpunkten för denna publikations utarbetande. Mer information och kontaktuppgifter hittar du här: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tertiary_education_statistics

Om studien

Studien om de ekonomiska fördelarna med jämställdhet är unik i EU-sammanhang. Det är den första i sitt slag där en robust ekonometrisk modell har använts för att uppskatta ett brett spektrum av makroekonomiska fördelar med jämställdhet inom flera breda områden som utbildning, deltagande på arbetsmarknaden och löner.

De övergripande resultaten av studien visar att mer jämställdhet skulle leda till

- mellan 6,3 miljoner och 10,5 miljoner fler jobb år 2050, och att cirka 70 procent av dessa jobb går till kvinnor,
- positiv utveckling av BNP som förbättras över tiden,
- en ökning av BNP per capita på upp till nästan 10 procent år 2050.

I studien användes den makroekonomiska modellen E3ME för att bedöma de ekonomiska effekterna av förbättringar av jämställdheten. E3ME är en empirisk makroekonomisk modell skräddarsydd för att modellera resultat på EU- och medlemsstatsnivå.

Resultatet av studien om ekonomiska fördelar med jämställdhet i EU omfattar nio publikationer:

1. *Literature review: existing evidence on the social and economic benefits of gender equality and methodological approaches* (Litteraturoversikt: befintliga bevis på de sociala och ekonomiska fördelarna med jämställdhet och metoder).
2. *EU and EU Member State overviews* (Översikter – EU och EU-medlemsstaterna).
3. *Report on the empirical application of the model* (Rapport om modellens empiriska tillämpning).
4. *How the evidence was produced: briefing paper on the theoretical framework and model* (Hur materialet togs fram: informationsdokument om den teoretiska ramen och modellen).
5. *Hur materialet togs fram: faktablad om den teoretiska ramen och modellen.*
6. *Ekonomiska effekter av jämställdhet i EU:s politiska sammanhang: informationsdokument.*
7. *Ekonomiska effekter av jämställdhet: informationsdokument.*
8. **Hur jämställdhet i STEM-utbildning leder till ekonomisk tillväxt: informationsdokument.**
9. *Hur minskade könsklyftor avseende arbetsmarknadsdeltagande och löner leder till ekonomisk tillväxt: informationsdokument.*

Alla publikationer, detaljerade studieresultat och metoder finns på institutets webbplats.

Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) är EU:s kunskapscentrum för jämställdhet. Institutet stöder beslutsfattare och alla berörda institutioner i deras arbete för jämställdhet mellan kvinnor och män i Europa genom att tillhandahålla särskild sakkunskap samt jämförbara och tillförlitliga uppgifter om jämställdheten i Europa.

Mer information:

Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE)

Gedimino pr. 16

LT-01103 Vilnius

LITAUEN

+370 52157444

E-post: eige.sec@eige.europa.eu

<http://eige.europa.eu>

<http://www.twitter.com/eurogender>

<http://www.facebook.com/eige.europa.eu>

<http://www.youtube.com/eurogender>

<http://eurogender.eige.europa.eu/>

Publikationsbyrån

ISBN 978-92-9470-037-7
doi:10.2839/690152